

Uitspraak CRvB op 7 maart 2019 inzake herzieningsverzoeken aangescherpte boetes: mogelijke scenario's uitvoering UWV

Uitkomsten van een verkenning

Definitieve versie
4 april 2019

VERTROUWELIJK

Datum
4 april 2019

Auteur

Status
Ter bespreking in de RvB dd.d.9 april 2019

Versie
Definitief

1 Inleiding

Het doel van deze verkenning

In dit memo geven we de resultaten weer van een interne verkenning op verschillende wijzen (scenario's) waarop UWV gevolg kan geven aan de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB). Deze interne verkenning heeft tot doel om tot een formeel UWV-standpunt te komen naar SZW. Ambtelijk SZW zal uiterlijk 10 april 2019 de bewindspersonen van een schriftelijk advies voorzien betreffende 4 mogelijke scenario's en het UWV-standpunt hierin meenemen. Na besluitvorming door SZW zal UWV in de vorm van een U-toets een meer gedetailleerde analyse opstellen.

Werkwijze

Alhoewel er meerdere oplossingsrichtingen denkbaar zijn, hebben we er in deze verkenning voor gekozen om ons te beperken tot de 4 door SZW aangedragen scenario's. Herzieningsverzoeken worden behandeld binnen de directie Handhaving, Uitkeren. De financiële afhandeling vindt plaats vanuit Uitkeren, onderdeel VFV. Dit memo is tot stand gekomen onder regie van SBK, gebruik makend van bijdragen vanuit directie Handhaving en Uitkeren/VFV, maar ook vanuit JKC B&B, FEZ en K&S.

SBK is ambtelijk in overleg met SZW. Ook de SVB en VNG is daarbij betrokken. Het streven is om tot een gezamenlijk advies te komen naar de bewindspersonen. Naast uitvoeringstechnische en juridische aspecten zal SZW ook politieke risico's meenemen in de wegging.

Conclusie:

De voorkeur van UWV gaat naar een ambtshalve herziening. Dit biedt de volgende voordelen:

- ☛ **Uitvoeringstechnisch:** er kan op efficiënte wijze selectie aan de poort plaatsvinden (we hebben de betreffende klanten exact in beeld), er is regie en sturing mogelijk op het proces door inrichting van een tijdelijke projectorganisatie en er bestaan ruimere mogelijkheden capaciteit op te schalen door inzet van niet juridisch personeel.
- ☛ **Klantperspectief:** rekening houdend met 'doenvermogen' van klanten. Vanuit de verantwoordelijkheid van UWV als overheidsorganisatie, ligt een actieve houding van UWV voor de hand om betrokken klanten (en zeker klanten in een financieel kwetsbare situatie) tegemoet te komen.
- ☛ **Behoorlijk bestuur:** door het actief informeren van de betrokkenen neemt UWV (en daarmee ook SZW) verantwoordelijkheid voor de ten uitvoerlegging van de uitspraken van de CRvB (en ook vanuit andere partijen, waaronder de Nationale Ombudsman).

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

3 van 12

2 Aanleiding

Op 7 maart 2019 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) een uitspraak gedaan over een drietal zaken. Alle drie de zaken betroffen klanten waarvoor UWV in de periode tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014 een aangescherpte boete heeft vastgesteld en waarbij UWV een verzoek tot verlaging van de boete heeft afgewezen. De CRvB oordeelt dat in alle drie de zaken het evident onredelijk was om het herzieningsverzoek af te wijzen en stelt in alle drie de zaken een nieuwe boete vast aan de hand van een aantal vuistregels.

De gevolgen van de uitspraak van de CRvB strekken echter verder dan alleen deze drie zaken. De door de CRvB aangedragen vuistregels zijn direct van toepassing op alle herzieningsverzoeken die betrekking hebben op de aangescherpte boetes vanaf de datum uitspraak. De uitspraak heeft derhalve een directe impact op de uitvoering van UWV, SVB en de gemeenten.

Historische context

Op 1 januari 2013 is de Fraudewet ingevoerd. Het uitgangspunt bij deze wet was dat alle klanten een boete krijgen van 100% van het benadelingsbedrag bij overtreding van de informatieplicht. Dat leverde dus fikse boetebedragen op.

Op 24 november 2014 heeft de CRvB een eerste uitspraak gedaan over dit strengere boeteregime, welke resulteerde in een aangepast boetebeleid: bij overtredingen worden de ernst van de overtreding, de omstandigheden van het geval, het gegeven of er opzettelijk is gefraudeerd of dat er sprake is van een vergissing voortaan ook meegewogen. Ook zijn de maximale boetebedragen bijgesteld.

Het aangepaste boetebeleid is door UWV (en de SVB) toegepast op alle op 24 november 2014 lopende en toekomstige boetezaken.

In opdracht van toenmalig ministe[redacted] is het aangepaste boetebeleid ook toegepast op alle boetezaken die op 24 november 2014 nog niet rechtens onaantastbaar waren (dat wil zeggen nog open voor bezwaar). Dit betrof boetebesluiten met datum van 13 oktober 2014 of later.

Voor wat betreft de boetes die op 24 november 2014 al in rechte vaststonden, geldt dat deze - naar besluit van [redacted] niet zijn herzien (ongeveer 60.000 opgelegde boetes vanuit UWV).

Herzieningsverzoeken vanuit deze gevallen worden tot op heden door UWV (en de SVB) afgewezen indien in het verzoek alleen een beroep wordt gedaan op de uitspraak van 24 november.

3 Scenario's

Alhoewel er vele oplossingsrichtingen denkbaar zijn, hebben UWV, SVB en SZW afgesproken de volgende scenario's nader te verkennen:

Scenario 1 (reactief, minimale ruchtbaarheid)

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

4 van 12

Klanten worden via generieke communicatie (websites, klantenmagazines, etc.) op de hoogte gebracht van de nieuwe vuistregels. Alleen op verzoek van de klant wordt beoordeeld of het boetebesluit kan worden herzien. Dit geldt zowel voor degenen die de boete al hebben afbetaald als voor degenen die (op 7 maart) nog aan het betalen zijn.

Scenario 2 (gericht attenderen)

Klanten worden niet alleen via generieke media, maar ook gericht (voor wie de nieuwe vuistregels volgens onze informatie van toepassing is) en via persoonlijke berichtgeving geattendeerd op de nieuwe vuistregels en de mogelijkheid een herziening aan te vragen. Alleen op verzoek van de klant wordt beoordeeld of het boetebesluit moet worden aangepast.

Scenario 3 (ambtshalve herziening aangescherpte boetes)

Klanten op wie de vuistregels van toepassing zijn, hoeven geen herzieningsverzoek in te dienen. We gaan aan de hand van deze vuistregels over tot een amtsshalve herziening van alle boetebesluiten die zijn genomen van 1 januari 2013 tot en met 12 oktober 2014.

Scenario 4 (ambtshalve herziening van alle boetebesluiten, zoals vastgesteld tussen 1 januari 2013 en 24 november 2014, op basis van de meest gunstige vuistregels van de CRvB)

Dit is een scenario dat niet alleen in vorm (ambtshalve), maar ook qua inhoud verder gaat dan de uitspraak van de CRvB. Het zou betekenen dat ook wanneer de boete op 7 maart reeds is afbetaald, deze herzien moet worden volgens de (gunstige) richtlijnen van de CRvB zoals deze zijn bepaald door de CRvB voor nog niet afgeloste boetes, inclusief de toets op de mate van verwijtbaarheid.

Dit scenario volgend moeten alle onder het strenge regime vastgestelde boetebesluiten herzien worden (maximaal rond de 60.000 boetebesluiten).

Aantallen

Voor UWV geldt dat 6.551 klanten in aanmerking zouden komen voor een herziening. Dit aantal geldt voor scenario 1 tot en met 3. Voor SVB geldt dat zo'n 500 klanten in aanmerking zouden komen.

Bij scenario 2 is het echter denkbaar dat door ruchtbaarheid het aantal herzieningsverzoeken toeneemt. Dit omdat ook klanten die niet in aanmerking komen voor een herziening uit eigen beweging een herzieningsverzoek kunnen indienen.

Het aantal herzieningsverzoeken kan ook minder groot worden. Dit laatste zal vooral van toepassing zijn bij scenario 1.

Voor wat betreft scenario 4 gaan we uit van 61.161 herzieningen.

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

5 van 12

4 Uitwerking per scenario

Scenario 1 (reactief, minimale ruchtbaarheid)

Wat zijn de gevolgen voor UWV?

UWV zal via verschillende kanalen (op websites en in klantmagazines) ruchtbaarheid geven aan de nieuwe vuistregels. Hierin zal goed worden uitgelegd voor wie deze vuistregels van toepassing zijn. Klanten kunnen vervolgens op reguliere wijze een aanvraag doen tot herziening.

Alle klanten kunnen van alle boetebesluiten een herziening aanvragen. Herzieningsverzoeken kunnen tot in lengte van dagen binnenkomen bij het UWV. Er is geen (wettelijke) termijn die het indienen van een herzieningsverzoek limiteert.

Voordelen

■ Voor UWV heeft scenario 1 geen voordelen.

SZW ziet in dit scenario voordelen. Volgens SZW voldoet dit scenario aan de uitspraak van de CRvB. De uitspraak gaat immers uit van herziening op verzoek. Klanten moeten zelf een herzieningsverzoek indienen. Wij zien dit niet als een voordeel, omdat de uitspraak van de CRvB ook ruimte biedt voor een ambtshalve herziening. SZW erkent dat de CRvB deze ruimte biedt, maar wil hier geen gebruik van maken.

Verder is SZW van mening dat bij scenario 1 geen gevaar is voor mogelijke precedentwerking naar andere dossiers binnen SZW en andere departementen. Wij delen de mening van SZW niet. Ambtshalve herstel leidt volgens UWV niet tot precedentwerking naar andere dossiers binnen SZW en andere departementen. Indien het bestuursorgaan na een belangrijke uitspraak over een bepaalde kwestie het beleid hanteert om alle soortgelijke besluiten aangaande die kwestie met volledig terugwerkende kracht te corrigeren, betekent dit niet dat het bestuursorgaan voortaan gehouden is altijd dat gunstige correctiebeleid te blijven voeren. Komt er op een ander moment een belangrijke uitspraak over een geheel andere kwestie, dan is het bestuursorgaan vrij om als beleid te formuleren dat die gevallen worden gecorrigeerd met ingang van de dag van die betreffende uitspraak.

Proces

In dit scenario kunnen inhoudelijke herzieningsverzoeken binnenkomen, waarin klanten gronden aanvoeren en herzieningsverzoeken waarbij klanten louter een beroep doen op de uitspraak van de CRvB. Voor de inhoudelijke herzieningsverzoeken dient een juridisch adviseur te worden ingezet om de gronden te beoordelen. Deze verzoeken vergen meer tijd om af te handelen. De beoordeling van herzieningsverzoeken, waarin klanten louter een beroep doen op de uitspraak zijn eenvoudiger. Deze kunnen worden afgedaan door een niet-jurist.

Voor de beoordeling van zowel de eenvoudige als de inhoudelijke herzieningsverzoeken heeft DHH informatie nodig van VFV over de status van de eerder opgelegde boete. DHH neemt op basis van deze informatie een beslissing en stelt een nieuw boetebedrag vast. VFV past de boete aan in opdracht van DHH. Beoordeelt of er nog openstaande vorderingen zijn en verrekend eventueel resterende bedragen met die vordering. Is verrekenen niet nodig, dan betaalt VFV het bedrag uit inclusief wettelijke rente. Ook

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

6 van 12

beoordeelt VFV wat moet gebeuren met aanmaningskosten, buitengerechtelijke kosten en betaalde wettelijke rente.

Risico's

Met het oog op uitvoerbaarheid:

- UWV heeft geen controle over het aantal verzoeken dat wordt gedaan en het moment waarop die verzoeken worden gedaan. Het aantal herzieningsverzoeken hangt af van de mate waarin we erin slagen duidelijk te maken voor wie een herzieningsverzoek relevantie heeft, maar ook de mate waarin dit bekendheid krijgt onder klanten, bijvoorbeeld via de media en advocaten. Dit kan een oncontroleerbare en grote instroom veroorzaken van herzieningsverzoeken van niet alleen klanten die recht hebben op een herziening, maar ook van klanten die niet onder de vuistregels van de CRvB vallen en toch een kans wagen. Deze oncontroleerbare en onvoorspelbare instroom zal mogelijk een te grote belasting zal zijn voor onze uitvoering, waar we wel te maken hebben met een maximale afhandeltermijn van 8 weken. Als deze termijn niet gehaald wordt kan dat leiden tot extra klachten, in gebreke stellingen en calls.
- Grote kans op ongerichte herzieningsverzoeken van cliënten die geen recht hebben op herziening (zij vallen niet onder de vuistregels van de uitspraken CRvB).
- Bovendien is het is nooit zeker wanneer de herzieningsoperatie klaar is. UWV moet hierdoor structureel een proces inrichten die deze herzieningsverzoeken gaat afhandelen. De nauwe samenwerking HH en VFV moet langdurig vorm krijgen. Medewerkers moeten blijven herkennen dat het een herziening betreft uit de periode waarop de uitspraak betrekking heeft.

Met het oog op de klant en de samenleving:

- Het UWV weet na de uitspraak van 7 maart 2019 exact welke betrokkenen een boete aan het betalen zijn, welke o.g.v. deze uitspraak verlaagd zou worden als betrokkene een herzieningsverzoek indient. UWV kiest dit scenario er bewust voor om deze klanten niet te informeren over:
  - de mogelijkheid om een (kansrijk) herzieningsverzoek in te dienen; en
  - de mogelijkheid om de terugvordering eerst te betalen en dus tijdelijk te stoppen met betaling van de boete.
- Juridisch gezien is het aan het bestuursorgaan om een communicatielijn uit te zetten. De rechter zal slechts een oordeel hierover vormen indien betrokkene aan de rechter voorlegt dat hij in zijn rechtspositie is getroffen door het handelen of nalaten van het bestuursorgaan. De vraag is of het UWV en de SVB dergelijke juridische discussies willen gaan voeren bij de rechter in dit gevoelige dossier. De kans dat dit zich voordoet in de praktijk is altijd aanwezig.
- Het feit dat het UWV, wetende om welke mensen het gaat, bij deze mensen doorgaat met invordering van hun boete, zonder hen te informeren over een herzieningsverzoek of over hun recht om eerst vordering dan de boete te betalen, betekent dat het UWV kiest voor een nadelig scenario voor de klant. Dit in combinatie met dit gevoelige dossier vormt een risico. In de eerste plaats publicitair en in de tweede plaats juridisch. Daarbij valt te denken aan procedures over de vraag of de na 7 maart 2019 betaalde boete ook aan betrokkene terugbetaald moet worden.

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

7 van 12

Scenario 2 (gericht attenderen)

Wat zijn de gevolgen voor UWV?

- UWV zal via zijn reguliere communicatiekanalen op zijn websites en in klantmagazines ruchtbaarheid geven aan de nieuwe vuistregels. Hierin zal goed worden uitgelegd voor wie deze vuistregels van toepassing zijn en dat klanten die hieronder vallen, een persoonlijk schrijven ontvangen van UWV.
- UWV maakt een selectie van klanten op wie de vuistregels van de CRvB van toepassing zijn en schrijft hen persoonlijk aan met de uitnodiging een herziening aan te vragen (maximaal 6.551 klanten).
- Om nadelige klanteffecten te voorkomen, wordt deze selectie zo snel mogelijk en liefst in één keer aangeschreven.
- Daarnaast staat het ook andere, niet aangeschreven klanten nog vrij om een herziening aan te vragen, alhoewel communicatie hierin wel als sturend instrument kan worden ingezet.
- Herzieningsverzoeken kunnen tot in lengte van dagen binnenkomen bij het UWV. Er is geen (wettelijke) termijn die het indienen van een herzieningsverzoek limiteert.

Proces

Hetzelfde als bij scenario 1

Voordelen

- Controle: door actieve communicatie kan UWV tot op zekere hoogte controle krijgen over de instroom. UWV kan door communicatie zorgen dat betrokkenen niet pas maanden of jaren later kennisnemen van de mogelijkheid tot het doen van een herzieningsverzoek. Bovendien kan UWV kan door communicatie zorgdragen dat met name in de zaken die voor herziening in aanmerking komen, een verzoek wordt ingediend.
- Klantgerichtheid: het UWV kan actief zorg dragen voor de juiste informatie zodat klanten niet uit andere bronnen hoeven te vernemen dat zij actie kunnen ondernemen bij het UWV.
- Behoorlijk bestuur: door het actief en persoonlijk informeren van de betrokkenen neemt het UWV verantwoordelijkheid voor de ten uitvoerlegging van de uitspraak van de CRvB.

Volgens SZW voldoet ook dit scenario aan de uitspraak van de CRvB. De uitspraak gaat uit van herziening op verzoek. Klanten moeten zelf een herzieningsverzoek indienen.

We zien dit niet als een voordeel, omdat de uitspraak van de CRvB ook ruimte biedt voor een ambtshalve herziening. Verder is SZW van mening dat ook bij scenario 2 geen gevaar is voor mogelijke precedentwerking naar andere dossiers binnen SZW en andere departementen (zie onder scenario 1).

Risico's

Met het oog op uitvoerbaarheid:

- Het aantal herzieningsverzoeken hangt ook af van de mate waarin dit bekendheid krijgt onder klanten via derden, zoals de media en advocaten. Dit kan een oncontroleerbare en grote instroom veroorzaken van klanten die recht hebben op een herziening, maar ook van klanten die niet onder de vuistregels van de CRvB vallen. Deze oncontroleerbare en onvoorspelbare instroom zal mogelijk een te grote belasting zal zijn voor onze uitvoering, waar we wel te maken hebben met een maximale afhandeltermijn van 8 weken. Als deze termijn niet gehaald wordt kan dat leiden tot extra klachten, in gebreke stellingen en calls.

Met het oog op maatschappelijke beeldvorming:

- Ook dit scenario kan leiden tot publicitaire schade voor UWV en SZW: klanten vragen zelf een herzieningsverzoek in te dienen, wetende dat aangescherpte boetes in sommige gevallen zelfs tot schuldenproblematiek leiden. Dit geldt met name voor de groep klanten die een vergissing heeft gemaakt. Dit risico is kleiner dan in geval van scenario 1, maar nog steeds aanwezig.

Scenario 3 (ambtshalve herziening aangescherpte boetes)

Wat zijn de gevolgen voor UWV?

- UWV zal via zijn reguliere communicatiekanalen (op websites en in klantmagazines) ruchtbaarheid geven aan de nieuwe vuistregels. Hierin zal goed worden benadrukt dat UWV uitgaat van een ambtshalve herziening en betrokkenen schriftelijk op de hoogte stelt.
- UWV maakt een selectie van klanten waarop de vuistregels van de CRvB van toepassing zijn en schrijft hen persoonlijk aan met de uitkomsten van de herziening boete en/of boetebesluit.
- Om nadelige effecten voor de klant te voorkomen, wordt deze selectie zo snel mogelijk en liefst in één keer aangeschreven. Ook de aanpassing van de boetes wordt liefst in één keer gedaan.
- Daarnaast staat het ook andere, niet aangeschreven klanten nog vrij om een herziening aan te vragen, alhoewel communicatie hierin wel als sturend instrument kan worden ingezet.
- Herzieningsverzoeken kunnen tot in lengte van dagen binnenkomen bij het UWV. Er is geen (wettelijke) termijn die het indienen van een herzieningsverzoek limiteert.

Proces

In dit scenario worden de boetebeslissingen ambtshalve herzien. Het gaat hier om een eenvoudige beoordeling conform de vuistregels van de CRvB. De inzet van een juridisch adviseur is niet noodzakelijk. Gelijk aan scenario 1 en 2 heeft directie Handhaving voor de beoordeling informatie nodig van VFV over de status van de eerder opgelegde boete. DHH neemt op basis van deze informatie een beslissing en stelt een nieuw boetebedrag vast. VFV past de boete aan in opdracht van DHH, beoordeelt of er nog openstaande vorderingen zijn en verrekend eventueel resterende bedragen met die vordering. Is verrekenen niet nodig, dan betaalt VFV het bedrag uit inclusief wettelijke rente. Ook beoordeelt VFV wat moet gebeuren met aanmaningskosten, buitengerechtelijke kosten en betaalde wettelijke rente.

Wat zijn de voordelen?

- Controle: door ambtshalve herzien en de inzet van sturende communicatie kan UWV maximale controle krijgen op tijd en aantallen. UWV is niet afhankelijk van het indienen van een herzieningsverzoek door een klant. UWV kan bovendien nog verdere regie en sturing op het proces nemen, bijvoorbeeld door de herzieningsoperatie gefaseerd in te richten met een einddatum. Op deze manier kan de aanwezige capaciteit op een effectieve wijze worden ingezet. Het UWV weet exact om welke dossiers het gaat. Het UWV kan actie ondernemen om over deze dossiers te beschikken binnen de bewaartermijn.
- Termijn: het UWV zal niet pas maanden of jaren later geconfronteerd worden met een verzoek.
- Beslistermijn: UWV hoeft zich niet te houden aan de beslistermijn van 8 weken, omdat UWV de afhandeling in eigen hand heeft. De kans op dwangsommen is daardoor ook kleiner.
- Aantal: door controle in combinatie met communicatie kan het aantal niet succesvolle herzieningsverzoeken worden teruggedrongen en tot een minimum worden beperkt.

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

9 van 12

- **Kwaliteit:** het UWV kan een proces inrichten, systemen aanpassen, standaardteksten maken en medewerkers opleiden om de vuistregels toe te passen.
- **Klantgerichtheid:** UWV brengt de betrokkenen actief in een rechtmatige toestand waarbij de gevolgen van boetes die niet zijn getoetst aan de evenredigheid alsnog worden beperkt.
- **Behoorlijk bestuur:** door het actief en persoonlijk informeren van de betrokkenen neemt het UWV verantwoordelijkheid voor de ten uitvoerlegging van de uitspraak van de CRvB.
- **Verhoging klanttevredenheid en goede PR naar de buitenwereld.**
- **Overheid breed heeft zorgvuldig incasseren, het voorkomen van onnodige schulden en het vroegtijdig signaleren daarvan veel aandacht.** UWV heeft zich daaraan ook gecommitteerd. Het staat wel vast/het is niet uitgesloten dat een deel van de mensen die een hoge boete hebben gekregen, schulden hebben. Belangrijk kenmerk van mensen met schulden is dat zij de neiging hebben tot een passieve opstelling, niet open staan voor nieuwe informatie en in het bijzonder niet met schuldeisers. De kans dat zij brieven van UWV of de website raadplegen en zelf actie ondernemen is verwaarloosbaar. Vanuit de verantwoordelijkheid van UWV als overheidsorganisatie, ligt een actieve houding van UWV voor de hand om deze mensen tegemoet te komen.

Risico's

Met het oog op uitvoerbaarheid:

- Het aantal herzieningsverzoeken hangt ook af van de mate waarin dit bekendheid krijgt onder klanten via derden, zoals de media en advocaten. Dit kan nog steeds een oncontroleerbare instroom veroorzaken van herzieningsverzoeken (ook van klanten die niet onder de vuistregels vallen), die een extra belasting zal zijn voor onze uitvoering. Dit risico is kleiner dan in geval van scenario 1 en zelfs scenario 2, maar nog steeds aanwezig.

Scenario 4 (ambtshalve herziening van gehele klantgroep op basis van de meest gunstige vuistregels)

Vanuit de klant gezien levert dit scenario voordelen op. Volgens dit scenario worden alle op basis van het strengere boeteregime vastgestelde boetes (boetes zoals vastgesteld tussen 1 januari 2013 en 24 november 2014) immers herzien op basis van de vuistregels van de CRvB zoals deze gelden voor wie de boete nog niet heeft afbetaald op 7 maart.

Wat zijn de gevolgen voor UWV?

Ongeveer 60.000 boete besluiten moeten ambtshalve herzien worden.

Bij dit scenario verwacht UWV een hogere bezwaarintensiteit dan scenario 1, 2 en 3.

Proces

Hetzelfde als bij scenario 3.

Wat zijn de risico's?

Dit zal een zeer omvangrijke en lang durende herstelactie vergen voor UWV en hoge kosten met zich meebrengen.

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

10 van 12

Juridisch gezien betekent dit een ambtshalve boetevaststelling op grond van regels die niet volgen uit de wet en evenmin uit de uitspraak van de CRvB, immers deze mensen hebben de boete (soms al jaren geleden) volledig betaald en de boete is niet hoger dan het geldende strafmaximum. Deze operatie vindt dus niet plaats op basis van regels uit het recht. Dat betekent dat bij bezwaar- of beroepsprocedures geen juridisch kader voorhanden is om bezwaar- of beroepsgronden aan te toetsen en eventueel af te wijzen. Dit maakt kwetsbaar. Bij dit scenario wordt de uitspraak ruimer toegepast dan geformuleerd door de CRvB. Dit is juridisch niet wenselijk.

Kostenraming

Hieronder volgt een inschatting van de uitvoeringskosten. Voor wat betreft scenario 1, 2 en 3 zijn we uitgegaan van 6.551 herzieningen. Door richtbaarheid kan dit aantal echter groter worden in scenario 2 (meer klanten die uit eigen beweging een verzoek indienen), of zelfs minder in het geval van scenario 1. Het verschil in kosten tussen scenario 1 en 2 is gering. Dit is te verklaren doordat we in beide scenario's uitgaan van 6.551 herzieningen en geen bandbreedtes. Het verloop van scenario 1 en 2 is moeilijk in te schatten wat betreft het aantal herzieningsverzoeken die vallen onder de vuistregels van de CRvB.

De kosten van de HH zijn in scenario 3 lager dan in scenario 1 en 2. Dit komt omdat de inzet van de juridisch adviseur in scenario 3 niet nodig is. De beoordeling is eenvoudiger. Voor wat betreft scenario 4 gaan we uit van 61.161 herzieningen.

Scenario 1: reactief, minimale richtbaarheid):			
€			Afgerond
HH	€	4.038.263	€ 4.038.000
VFV	€	368.840	€ 369.000
K&S	€	305.654	€ 306.000
DIV	€	18.794	€ 19.000
B&B (JKC)	€	105.471	€ 105.000
CC			
SMZ			
FEZ			
Totaal	€	4.837.022	€ 4.837.000

Scenario 2: gericht attenderen			
€			Afgerond
HH	€	4.038.263	€ 4.038.000
VFV	€	368.840	€ 369.000
K&S	€	162.301	€ 162.000
DIV	€	18.794	€ 19.000
B&B (JKC)	€	105.471	€ 105.000
CC			
SMZ			
FEZ			
Totaal	€	4.693.669	€ 4.693.000

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

11 van 12

Scenario 3: ambtshalve herziening aangescherpte boetes			
€		Afgerond	
HH	€ 1.752.161	€ 1.752.000	
VFV	€ 368.840	€ 369.000	
K&S	€ 34.582	€ 35.000	
DIV	€ 18.794	€ 19.000	
B&B (JKC)	€ 105.471	€ 105.000	
CC			
SMZ			
FEZ			
Totaal	€ 2.279.848	€ 2.280.000	

Scenario 4: algehele herziening boetes			
€		Afgerond	
HH	€ 12.105.408	€ 12.105.000	
VFV	€ 3.128.840	€ 3.129.000	
K&S	€ 533.461	€ 533.000	
DIV	€ 175.000	€ 175.000	
B&B (JKC)	€ 4.830.000	€ 4.830.000	
CC			
SMZ			
FEZ			
Totaal	€ 20.772.710	€ 20.772.000	

Naast de bovenstaande uitvoeringskosten, verwachten we de onderstaande door UWV met de klanten te verrekenen en terug te betalen bedragen, uitgaande van herziening van alle 6.551 besluiten:

- Wettelijke rente: naar schatting € 0,9M
- Aanmaningskosten: naar schatting € 55K
- Buitengerechtelijke kosten: naar schatting € 1,1M

Datum

4 april 2019

Versie

Definitief

Pagina

12 van 12

Bijlage: achtergrondinformatie

Hoofdpijnen uitspraak van de CRvB van 7 maart

De CRvB acht het beleid van het UWV inzake herzieningsverzoeken aangescherpte boetes (d.w.z. boetes vastgesteld tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014), waarbij alleen getoetst wordt op de aanwezigheid van nieuwe feiten en omstandigheden niet aanvaardbaar.

Het gaat om boetebesluiten die zijn gebaseerd op het per 1 januari 2013 aangescherpte boeteregime waaraan, volgens de CRvB (en ook andere partijen zoals de Nationale Ombudsman), fundamentele gebreken kleven. En alhoewel deze gebreken zijn onderkend door de (materiële) wetgever en hebben geleid tot een lichter boeteregime, is niet voorzien in een overgangsrecht. Hiermee is voor veel mensen de hogere boete blijven staan. Het ontbreken van een overgangsrecht heeft daarmee dus geleid tot een groot verschil in behandeling van overtreders. Dit terwijl het handhaven van deze boetebesluiten voor betrokkenen verstrekkende gevolgen met zich mee kan brengen.

De Centrale Raad acht het daarbij strijdig met het internationaal recht en fundamentele rechtsbeginselen dat voor veel mensen geldt dat de wettelijke maximumhoogte van de bestuurlijke boete nog hoger kan zijn dan de maximale strafrechtelijke boete voor overtreding van dezelfde inlichtingenplicht.

Het in beginsel afwijzen van verzoeken om herziening van deze besluiten, zonder met voornoemde omstandigheden rekening te houden, is volgens de Centrale Raad evident onredelijk. De CRvB heeft geoordeeld dat het UWV, door het categoriaal uitsluiten van zijn bevoegdheid tot herziening van de boetebesluiten, geen redelijk gebruik heeft gemaakt van die bevoegdheid tot herziening.

Gevolgen van de uitspraak voor UWV

De CRvB heeft in haar uitspraak van 7 maart zelf vuistregels geformuleerd. Deze dienen door UWV, SVB en gemeenten te worden toegepast, wanneer klanten een verzoek indienen om terug te komen op een rechtens onaantastbaar boetebesluit. Toepassing van deze vuistregels heeft gevolgen voor alle klanten voor wie tussen 1 januari 2013 en 13 oktober 2014 een boete is vastgesteld (op basis van het boetebeleid van 1 januari 2013 én die nu een (nieuw) verzoek hebben ingediend/indienen om terug te komen op een rechtens onaantastbare besluit.

Er zijn daarin grofweg twee smaken:

Is de boete al afbetaald? Dan hoeft UWV de boete niet te herzien. Uitzondering hierop betreffen de situaties waarin de boete hoger is dan de maximale boete die de strafrechter zou hebben opgelegd. UWV dient de boete dan te verlagen tot het maximumbedrag in het strafrecht dat op het moment van vaststellen boetebedrag geldig was.

Is de boete nog niet (helemaal) afbetaald? Dan moet UWV de boete herzien. Als betrokkene 50% (of 25% bij verminderde verwijtbaarheid) heeft betaald, wordt de boete verlaagd tot het betaalde bedrag op datum herzieningsverzoek, of tot het geldende strafmaximum als dit lager is. Als betrokkene nog niet 50% (of 25% bij verminderde verwijtbaarheid) heeft betaald, wordt de boete verlaagd tot 50% (of 25% bij verminderde verwijtbaarheid) van het boetebedrag, of tot het geldende strafmaximum als dit lager is het herzieningsverzoek inhoudelijk beoordelen en herzien.

Voor UWV geldt dat 6.551 klanten in aanmerking zouden komen voor een herziening.

Voor SVB geldt dit voor zo'n 500 klanten.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen